

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'ח

ערב שבת קודש
פרשת וישלח
י"ב בכסלו התשע"ד

יוצא לאור על ידי
מכון ליובאוויטש שעל ידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

ביום י"ט בכסלו מתחילים ללמוד שוב שיעורי לימוד התניא (והפעם – לשנה מעוברת), מתחילת הספר, כפי שנחלקו לימי השנה על ידי כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע.

תחילת הלימוד היום צריכה להיות בעניינים שהזמן גרמא, ולכל לראש ב'לשון הרב' שבתחילת לוח 'היום יום' (במעלת יום י"ט בכסלו. ואפשר למצוא בו שייכות לכל יום, גם כשאין הקביעות מתאימה, ובפרט כאשר יהיו מונחים בזה)⁵².

שמתחילים לקרוא 'בראשית'.

(52) שיחת ליל י"ט בכסלו תשמ"ט ס"ב ('תורת מנחם – התועודיות' ח"ב עמ' 4), ועיי"ש במעלת לוח זה בכלל. ואכן רבים

שחרית: בעבר, כשעדיין לא התפשט המנהג לטבול במקווה בכל יום, היה י"ט כסלו מהימים שבהם הקפידו לטבול: "חסידים נוהגים לטבול לפני תפילת שחרית די"ט כסלו, כמנהג המקובל מחסידים הראשונים בשם מורנו הבעש"ט, שבערב שבת ובערב יום טוב, כמו גם בשבת ויום טוב שחרית טובלים במקווה"⁵³.
אין אומרים תחנון!

מאנ"ש נוהגים ללמוד כסדרו מידי יום ביומו (וידוע שהרבי הקפיד שיידעו אותו), בציבור או ביחידות, ולסיימו ולהתחילו מחדש היום. (53) סה"ש תש"ב עמ' 19. הובא בספר המנהגים.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י"ב בכסלו ה'תשע"ד - י"ט בכסלו ה'תשע"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ב בכסלו	הלי שלוחין ושותפין פרק ח-י.	הלי תומאת צרעת פרק ג.	מ"ע רמה.
ש"ק	י"ג בכסלו	הלי עבדים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ד.	מ"ע רלב. מ"ע רנח. רנט. רנו. רס.
א'	י"ד בכסלו	פרק ד-ו.	פרק ה.	מ"ע קצו. מ"ע רלג. מ"ע רלד. רלג. מ"ע רסא.
ב'	ט"ו בכסלו	פרק ז-ט.	פרק ו.	מ"ע רלה. מ"ע רנד. רנה.
ג'	ט"ז בכסלו	אורך ביושר וגוי. ספר משפטים והוא ספר שלשה עשר.. הלי שכירות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ז.	מ"ע רמג.
ד'	י"ז בכסלו	פרק ד-ו.	פרק ח.	מ"ע ר. מ"ע רלח.
ה'	י"ח בכסלו	פרק ז-ט.	פרק ט.	מ"ע רא.
ו'	י"ט בכסלו	פרק י-יב.	פרק י.	מ"ע רסז. רסח.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ותפילין	זמן ק"ש	זריחה	חמה	סוף חמה והלילה	חצות היום	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	ד' 120 לפני הזריחה	ד' 72 לפני הזריחה									
ו', י"ב בכסלו	4.07	4.55	5.16	6.17	8.45	11.25	11.55	11.25	11.55	4.40.9	5.06
ש"ק, י"ג בכסלו	4.08	4.55	5.17	6.18	8.46	11.25	11.55	11.25	11.55	4.40.3	5.06
א', י"ד בכסלו	4.09	4.56	5.18	6.19	8.47	11.26	11.56	11.26	11.56	4.39.8	5.06
ב', ט"ו בכסלו	4.09	4.57	5.19	6.20	8.47	11.26	11.56	11.26	11.56	4.39.4	5.05
ג', ט"ז בכסלו	4.10	4.58	5.20	6.21	8.48	11.26	11.56	11.26	11.56	4.38.9	5.05
ד', י"ז בכסלו	4.11	4.58	5.20	6.21	8.48	11.26	11.56	11.26	11.56	4.38.5	5.04
ה', י"ח בכסלו	4.12	4.59	5.21	6.22	8.49	11.27	11.57	11.27	11.57	4.38.1	5.04
ו', י"ט בכסלו	4.12	5.00	5.22	6.23	8.49	11.27	11.57	11.27	11.57	4.37.7	5.04

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש
וישלח	4:04	5:18	4:19	5:19	4:08	5:17	4:23	5:21
וישב	4:01	5:16	4:15	5:17	4:05	5:15	4:20	5:19

עורך אחראי: לוי יצחק שייקביץ • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט

מול: מכון ליובאוויטש שעליד צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יור: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000, טל' 03*9607588, פקס: 03*9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

לסייע גם בממונו למוסדות רבותינו נשיאינו³⁶, ולצאת ב"קריאה לכל אחב"י שליט"א אשר ליבם ער לקול ילד בוכה - לפעולות נמרצות בהפצת התורה בכלל והפצת מעיינות החסידות³⁷ בפרט, הלימוד והמעשה גם יחד, ומתוך התלהבות חיות ואור³⁸.

חלוקת הש"ס:

עצם עניין חלוקת הש"ס הוא מנהג קדום בישראל, ובלשון כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע³⁹: "המנהג הקדום בתפוצות ישראל לגמור כל הש"ס בכל שנה ושנה בכל עיר ועיר, ובמקום שאפשר - בכל ביתיכנסת ובית מדרש עלידי חלוקת המסכתות". וידועה השתדלות כ"ק אדמו"ר הזקן בזה, וזה לשונו⁴⁰: "לגמור כל הש"ס⁴¹ בכל שנה ושנה ובכל עיר ועיר לחלק המסכתות על פי הגורל או ברצון, ועיר שיש בה מנינים הרבה - יגמרו בכל מניין ומניין, ואם איזה מניין קטן מהכיל - יצרפו אליהם אנשים מאיזה מניין גדול, בכל ישונה, חוק ולא יעבור".

כל אחד ישתתף בזה עלידי לקיחת מסכת אחת. ומה טוב, באם הדבר ביכולתו, לקחת שתי מסכתות או יותר⁴². כדאי וראוי שההתחייבות על לימוד המסכת תבוא בכתב, וליתן הכתב בידי אחר, שהרי רואים שזה פועל תוספת כוח וזירוז גם אם יהיו קשיים בדבר, בידעו שיכולים לשאול ולברר אצלו האם אמנם קיים את הבטחתו⁴³. אדמו"ר המהר"ש כותב: "ולכל הפחות צריך כל אחד ללמוד מסכת גמרא בשנה"⁴⁴.

על פי זה נהגו מאז לסדר חלוקת הש"ס ביום חג הגאולה י"ט כסלו. משנת תרס"ג ואילך, מפני אפס

36) אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א עמ' תקנג. ח"ב עמ' תעד.
 37) חוצה - החל מה'חוצה' שבנפשו, היינו שלימוד החסידות, בחינת ה'יחידה' שבתורה שקשורה עם ה'יחידה' שבנפש, חודר בכל מציאותו וכוחות נפשו (שיחת ש"פ וישלח תש"נ).
 38) אג"ק כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו חב"כ עמ' שע.
 39) אג"ק שלו ח"י עמ' סא-סב.
 40) אגה"ק ד"ה 'הוכח תוכיח', שבסו"ס התניא.
 41) נוהגין לחלק "כל הש"ס כולו" גם המסכתות שאין בהן גמרא (כמו זרעים וטהרות), וגם תמיד ומידות (אף שאינן אלא סיפור דברים) - סה"ש תשנ"ב ח"ב עמ' 487 הערה 114.
 42) שם עמ' 491.
 43) שם עמ' 490.
 44) היום יום י"ח אדר-ב; ובענייננו, סה"ש תשנ"ב ח"ב עמ' 499.

הפנאי ב"ט כסלו, הנהיגו בליובאוויטש חלוקת הש"ס בכ"ד טבת - יום ההילולא של רבינו הזקן, ומשנת תשי"ג שוב נקבע המנהג דחלוקת הש"ס [עלידי הרבי] - ל"ט כסלו⁴⁵.

כשהיה כ"ק אדמו"ר מהורש"ב בזמן חלוקת הש"ס בחו"ל, היה מודיע במברק איזו מסכת הוא לוקח⁴⁶.

בחלוקת הש"ס יש כמה עניינים⁴⁷:

(א) תלמוד תורה של המסכתא אשר לקח לחלקו.
 (ב) לימוד המסכתא בתור חלק מלימוד כל הש"ס.
 (ג) כאילו לומד (בשותפות) את כל הש"ס כולו. (ד) נחשב כלימוד בעשרה ויותר. (ה) מקנה ומזכה לכל אחד ואחד מהמשתתפים חלק בלימודו.

"בטח ידיקו בכותלי בית הכנסת רשימת המשתתפים בחלוקת הש"ס, ויהיה לחיזוק ולזיכרון טוב בהיכל ה', והוא מנהג ליובאוויטש"⁴⁸. ואותם הנמצאים במקום אשר, מאיזו סיבה שתהיה, הוא "קטן מהכיל" לחלק כל הש"ס - מצטרפים לחלוקת הש"ס הנעשית בבית מדרשו של הרבי ע"י "מחנה ישראל"⁴⁹.

שיעורי תורה: "לשאלתו מה ילמוד בהמעת לעת דיום הבהיר... י"ט כסלו... מובן שהלימוד צריך להיות בתורתו של בעל השמחה והגאולה, זאת אומרת, תורת חסידות חב"ד, אם בספריו (כמו ספר התניא, תורה אור ולקוטי תורה) או (ביחד עם הביאורים שנתוספו) במאמרים ושיחות של רבותינו נשיאינו"⁵⁰.

בסיום התוועדות י"ט כסלו תשי"ב, קודם ברכת המזון, ציווה הרבי להכריז "שמי שלא סיים עדיין את התניא... יסיימו. ולבסוף הוסיף, שלאודוקא כעת, אך שלא יפסיקו בין 'חתן תורה' לחתן בראשית"⁵¹.

45) סה"ש שם עמ' 492. ובמקור: 'תורת מנחם - התוועדות' תשי"ג ח"א (ז) עמ' 216.
 46) ס' ליובאוויטש וחייליה עמ' 45.
 47) מכתב בסה"ש שם עמ' 497.
 48) מכתב בסה"ש תשנ"ב עמ' 496. 'בית חיינו', גיליון 117 עמ' 29.
 49) ספר המנהגים שם.
 50) אג"ק ח"כ עמ' סא.
 51) תורת מנחם כרך ד, עמ' 200. וכנראה הפירוש, שמייך אחר שיסיימו, גם יתחילו מחדש [ולכאורה גם בזמן המקורי של הסיום, ח"י כסלו, שייך להתחיל, אף שטרם הגיע זמנו - כמו בשמח"ת

"לכה דודי לקראת כלה"

הסדר שקודם להשפעה פנימית צריך שתהיה השפעה חיצונית - זהו דווקא ברב ומשפיע אמיתי, והתלמיד - מקבל אמיתי • המאמר ד"ה "לכה דודי" נאמר בתור הזמנה לכל הרביים, ומכאן ההצעה שבכל חתונה יחזרו מאמר זה לפני החופה, לא רק אנ"ש המקושרים והשייכים, אלא כל ישראל - כי המשכת חיותם היא על ידי הנשיאים • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, לרגל יום הבהיר י"ד כסלו

נמוכה יותר בדברי החכמה, מה שאין כן בשיחת חולין יכול התלמיד לטעות לגמרי ולחשוב שאין זו אלא שיחת חולין. וטעם הדבר - לפי ששיחת חולין הוא עניין חיצוני.

ושיחות חולין אלו שהם קירוב חיצוני - מהווים הכנה להשפעת החכמה, שזהו השפעה פנימית.

סדר זה - שתחילה צריך להיות קירוב חיצוני ורק לאחר זה יכול להיות השפעה פנימית - הוא ברב ותלמיד שהם באופן של משפיע אמיתי ומקבל אמיתי,

היינו, שהרב הוא משפיע אמיתי, שהוא רק משפיע, ולא שייך אצלו עניין של מקבל, כיון שידוע הכול,

- כפי שמצינו בגמרא⁴ "רבי זירא אשכח לרבי יהודה" במעמד ומצב ד"אי בעי מיניה כל חללי דעלמא (פירוש דברים הנעשים בכל חלל העולם) הוה אמר ליה, היינו, שהיה יכול לשאול אצלו גם בנוגע לחלל ומקום פנוי שבו נתהווה כל סדר ההשתלשלות, ואכן שאל אצלו "מאי טעמא עיזי מסגי ברישא והדר אימרי", והשיב לו "כברייתו של

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר מבאר באחד ממאמריו¹ דברי הגמרא² "רבה מקמי דפתח להו לרבנן אמר מילתא דבדיחותא ובדחו רבנן ולבסוף יתיב באימתא ופתח בשמעתתא" - שקודם ההשפעה הפנימית צריך להיות קירוב חיצוני, שזהו ההכנה להשפעה הפנימית. והעניין בזה:

מילתא דבדיחותא - היא שיחת חולין, שזהו עניין חיצוני, שכן, אף על פי שגם "שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה לימוד"³, וככל שתגדל מעלתו של החכם הנה השיחת חולין שלו צריכה לימוד יותר, הרי זה בכל זאת שיחת חולין בלבד, ואם חסר אצל התלמיד עניין הביטול יכול לחשוב שזוהי שיחת חולין ממש.

ואף שגם דברי החכמה של הרב מקבל התלמיד רק לפי ערכו, הרי גם העניינים שמקבל התלמיד לפי ערכו הם דברי חכמה, אלא שזוהי דרגא

1) ד"ה לכה דודי תרפ"ט פ"ב (סה"מ קונטרסים ח"א כ, ב ואילך. סה"מ תרפ"ט ע' 82 ואילך).
2) פסחים קיז, א. וש"נ.
3) סוכה כא, ב. וש"נ.
4) שבת עז, ב (ובפרש"י).

"הזקנים, הצעירים גם הנערים, עבדו את ה' וקבלו עליכם עול מלכותו יתברך. דעו כי ביום הזה כל אבותינו - מהבעש"ט - יהיו בעזרכם. קבלו עליכם ללמוד דא"ח באמת, וחיו. היוזרו מאוד ביום הזה כי קדוש הוא. לחיים ולברכה!"¹⁹. נוהגים לנגן (=לזמר) בחג הגאולה את הניגון הידוע על הפסוקים "פדה בשלום נפשי"²⁰. בתקופות שונות²¹ הורה הרבי לנגן ניגון זה בהתוועדות, ופעם אחת הורה לנגנו כבר בשבת מברכים חודש כסלו²². אף לסיום ההתוועדות בתקופת י"ט כסלו, לפעמים היה הרבי, בצאתו מההתוועדות [וגם בשבת קודש הסמוכה וכדומה], מתחיל לשיר "פדה בשלום" או את סיום הניגון "ואני אבטח בך"²³.

החלטות טובות: "בקביעות עתים לתורה הנגלית ודא"ח ברבים, וחזוק דרכי החסידות באהבת רעים"²⁴, וכן "בעבודת התפילה ואהבת ישראל"²⁵, ו"בקיום המצוות באור והתלהבות, וכל זה - באופן דמוסיף והולך"²⁶ בג' הקווים דתורה עבודה וגמ"ח²⁷, בלימוד הרמב"ם, ג' פרקים ליום²⁸,

אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע - למזונות ומשקה - אבל כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לא נטל ידיו לסעודה אחרי הנ"ל, להוציא פעם אחת ב"ט כסלו תשי"ב (הרה"ח ר"ל ש' גרונ). מאידך, בכמה מקומות של ציבור אחב"י הספרדים שהורגלו בסעודות מצווה גדולות מסודרות ואין חשש כהנ"ל, יש שהחזירו עטרה ליושנה. (26) היום יום ח"ב, ממכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, י"ט כסלו תרפ"א. המכתב טרם נדפס לע"ע בסידרת אג"ק שלו, וראה שם ח"א עמ' קכב.

(27) עד סוף המזמור - ספר הניגונים, ח"א ניגון נ"ה.
(28) כגון: שיחת י"ט בכסלו תשכ"ב סכ"ג, תשכ"ד ס"א, ש"פ מקץ תשכ"ד ס"א.
(29) ראה שיחת ש"פ תולדות תשי"ד ס"א, ועוד.
(30) ס' 'חג החגים' (להרה"ח ר' מיכאל אהרן ש' זליגסון, ברוקלין תשנ"ט) עמ' 66.
(31) 'היום יום' דהיום.
(32) אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"י עמ' שכב, ח"ט עמ' שנד.
(33) אג"ק חכ"ב עמ' עו.
(34) סה"ש תש"נ ח"א עמ' 182, תנש"א ח"א עמ' 191, ועוד. ומובן ופשוט שבהתוועדות גופא צריך שיהיה ג' הקווין: תורה - לחזוק מתורת רבותינו נשיאינו. עבודה, תפילה - באמירת 'לחיים' כאשר מברכים איש את רעהו. גמ"ח - לתת לצדקה, ולעודד איש את רעהו (סה"ש תשנ"ב ח"א עמ' 166. התוועדות תשמ"ט ח"ב עמ' 8).
(35) סה"ש תנש"א עמ' 191.

הראשון בפטרבורג בשנת תקנ"ט¹⁹. מאחלים בלשון יחיד: "גוט יום טוב - לשנה טובה בלימוד החסידות ודרכי החסידות תכתב ותחתם"²⁰. י"ט בכסלו נקרא עליידי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ "חג החגים"²¹. י"ט בכסלו הוא 'מתן תורה' דפנימיות התורה²². כיוון ש"ט בכסלו הוא 'ראש השנה לחסידות', ניתן עדיין להשלים בו כל מה שחסר עד אז²³. יום ההילולא: יום זה הוא יום ההסתלקות הילולא של אדמו"ר רבי דובער, הרב המגיד ממזריטש נבג"מ זיע"א (בשנת תקל"ג, ומנוחתו כבוד בעיר אניפולי)²⁴. התוועדות²⁵:

19) פרשת היום ב'ספר התולדות - אדמו"ר הזקן, כרך ג, תשמ"ו. מסמכים מקוריים בקובץ 'כרם חב"ד', גיליון 4, תשנ"ב, ובהרחבה בספר 'המאסר הראשון' להרב יהושע מונדישין, ירושלים תשע"ב.
20) כמו בר"ה (ס' המנהגים עמ' 56) - התוועדות תשמ"ט ח"ב עמ' 4. הברכה - לוח 'היום יום' דהיום.
21) בסה"ש תש"ב עמ' 19 נמסר, שמנהג חסידי אדה"ז היה לומר 'גוט יו"ט' לפני ואחרי מעריב, ובמשך כל המעל"ע ד"ט בכסלו כשחסידי נפגשים.
22) אג"ק שלו ח"ז עמ' ל. הקדמת 'היום יום'. נתבאר בלקו"ש ח"ה עמ' 436, חכ"ה עמ' 385.
23) ספר השיחות תשנ"ב ח"ב עמ' 483, ועיי"ש שגילוי למעלה מגילוי פנימיות התורה לע"ל.
24) לקוטי שיחות ח"ב עמ' 468.
25) תולדותיו בס' 'רבי דובער - הרב המגיד ממעורייטש', הוצאת קה"ת, תשל"ה.
26) בליובאוויטש היו עורכים סעודה (ראה אג"ק אדמו"ר מהורש"ב ח"ד עמ' עג. אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"א עמ' סט), וכן בבתי ינסנת חב"ד בכל מקום (אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ה עמ' תמג) ובה אכלו 'שווארצע קאשע' (הנקראת בטעות באה"ק כיום 'כוסמת' קלוי. מקובל להסביר שהוא זכר למאכל אדה"ז בהיותו במאסר, כמאכל זול שהיו מאכלים אסירים. אבל בסה"ש תרח"ץ ס"ע 250 נאמר שהוא מאכל מועדף בליטא. וע"ע) ובבישול והכנת ה'קאשע' ראו זכות מיוחדת.

בדורנו נערכת התוועדות י"ט כסלו 'ברוב עם - הדרת מלך' ללא סעודה, וכהוראה לוועד כפר חב"ד (אג"ק חט"ז עמ' קז): "במ"ש בהנוגע להסעודה, בכלל ראוי שבעיקר יהיה מיני מזונות, אלא שכיות ממנין יטלו ידיהם לסעודה כדי שיוכלו לברך ברכת המזון בעשרה, משא"כ האורחים שלא תמיד נשארים... לברהמ"ז... נוסף על הקושי בנט"י כדבעי", ולמעשה אף הרבי לא היה נוטל ידיו: "משנת תש"א ואילך, בכל שנה ביום י"ט כסלו הכינו גבאי ביהכ"נ סעודה לכבוד יו"ט ואח"כ עמ' (על שזכה להינס) להתוועדות כ"ק

עולם דברי שא חשוכא והדר נהורא, שזוהו עניין הצמצום כו⁵ –

והתלמיד הוא מקבל אמיתי, היינו, שיש אצלו רק עניין המקבל, כיון שמניח את כל ענייניו ועומד בתכלית הביטול אל הרב, עד ששפתותיו נוטפות מור⁶, ואז – אצל רב ותלמיד שהם באופן של משפיע אמיתי ומקבל אמיתי – הסדר הוא שתחילה צריך להיות קירוב חיצוני, ואחר כך יכול להיות השפעה פנימית.

ב. וכן הוא הסדר אצל חתן וכלה⁷:

מנהג ישראל (תורה היא⁸) שתחילה ישנו עניין ה"באדעקעניש", שהחתן מכסה את פני הכלה בצעיף, שזוהו עניין של מקיף, ולאחרי כן נותן החתן לכלה טבעת, שזוהו גם כן עניין של מקיף – שזוהו המקיפים הפרטיים של הכלה; ונוסף לזה ישנו עניין החופה, שזוהו המקיף הכללי על החתן והכלה יחדיו. וכללות עניין המקיף – שהוא עניין חיצוני – הוא הכנה ליחוד הפנימי.

וכן הוא גם למעלה – שקודם היחוד צריך להיות המשכת המקיף, שזוהו מה שכתוב⁹ "כי על כל כבוד חופה", שתחילה צריך להיות עניין ה"חופה", שהוא עניין המקיף, שנמשך "על כל כבוד", שהם ב' בחינות כבוד¹⁰, כבוד נברא שהוא בחינת מלכות, שבו נמשך המקיף דז"א, וכבוד נאצל שהוא בחינת בינה, שבו נמשך המקיף דחכמה, וזוהי ההכנה שיוכל להיות היחוד דמלכות עם ז"א (יחוד זון). והיחוד דבינה עם חכמה (יחוד או"א).

וזוהו מה שכתוב¹¹ "לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה" – שסדר המשכה לכלה, שמדבר על כנסת ישראל, הוא, שתחילה ישנו עניין "לכה דודי", שהילוך הוא עניין חיצוני, והיינו, קירוב

חיצוני, וזוהי ההכנה להשפעה פנימית, שהוא עניין "פני שבת נקבלה"¹².

ג. בחתונה שלי – טרם שפתח כ"ק מו"ח אדמו"ר באמירת המאמר לכה דודי, אמר¹³:

ידוע ומפורסם אשר בעת שמחת נישואין באים נשמות האבות מן העולם האמת, עד ג' דורות למפרע – הרי זה בכל ישראל, וישנם כאלה [כ"ק אדמו"ר אמר, שאי אפשר לומר הלשון (אנשים) פרטיים, כיון שמשמעות הדברים שהמדובר הוא אודות (אנשים) כלליים דווקא] שאצלם באים יותר ויותר דורות למפרע.

ובתור הזמנה לנשמות הצדיקים כו' – יאמר עתה מאמר חסידות שחלק ממנו הוא מאדמו"ר הזקן, חלק מאדמו"ר האמצעי, חלק מהצמח-צדק, חלק מבנו של הצמח-צדק זקנה של הכלה¹⁴, חלק מבנו של הצמח-צדק אבי זקנו של החתן¹⁵, וחלק מאדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, זקנה של הכלה.

– ובודאי היה במאמר זה גם עניינים משלו ("זיינער – דעם רבינס – אַ אייגענער ענין"), אף שלא אמר זאת בפירוש.

ואף על פי שלא היה צריך להזמין את עצמו, כיון שהיה נוכח שם, מכל מקום, הסדר הוא שכל העניינים נמשכים על ידי הצינור של תורה.

ד. וכיון שהולכים אנו בהדרגות והנהגותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר – כדאי ונכון¹⁶ אשר בכל חתונה של אנ"ש, המקושרים והשייכים כו', הנה קודם החופה יחזרו (החתן בעצמו או מישהו מהנוכחים) את המאמר לכה דודי, שיש בו חלק מכל רבותינו נשיאינו, מכ"ק מו"ח אדמו"ר ולמעלה הימנו [כ"ק אדמו"ר הפסיק ואמר: אינני יודע אם אפשר לומר הלשון "למעלה הימנו", כיון שזוהו עניין של "מאור" כו'; כוונתי היא לקדימה בזמן] – בתור

רישומו ניכר במשך השבועות והחודשים שלאחרי זה, כיוון שנקרא ראשהשנה לחסידות ודרכי החסידות⁸.

* "פשט המנהג, אשר עיקר ההתוועדות ד"ט כסלו הוא באור ליום כ' כסלו, כי הגאולה מהמאסר היתה בעת תפילת מנחה, שלוש שעות אחר זה היה בדירת מנגד בייסורים נפשיים וכו". "בכל זה, הרי בכמה וכמה מקומות מתוועדים גם באור ל"ט כסלו, וברכת חסידים עליהם תבוא. "בכלל, שני אופנים בהתוועדות:

"א) לסדרה במקומות רבים בעיר, בכדי שישתתפו גם אנשים כאלו אשר למקום אחר לא היו באים. ב) לאסוף כל המתוועדים במקום אחד, אשר אז הנה – ברוב עם הדרת מלך, ההתוועדות תהיה עם הזקנים והגדולים שבחבורה וכו'." – ריבוי הכמות, או עילוי האיכות, וידועה השקלא'וטריא מי מהם עדיף...

"והצעתי בזה, אשר כלילה הראשון, אור ל"ט כסלו, יתוועדו במקומות שונים¹⁰ (ויודיעו שם אודות ההתוועדות דלמחר). ולמחרת, אור לכ' כסלו, יתאספו במקום אחד להתוועדות..."¹¹.

* כדאי ונכון שכל אחד ואחד יערוך התוועדות (ומה טוב – ג' התוועדות, "בתלת זימני הווי חזקה" – אחת בעצמו ושתים על ידי שלוחיו, או שמשותף בעצמו בשלושתן כיוון שנערכות בזמנים שונים – בליל י"ט כסלו, ביום י"ט כסלו, ובפרט קרוב לסימום ובאופן שיומשך גם בליל כ' כסלו¹²) – עם עצמו (בכל עשר כוחות נפשו), עם בני ביתו, עם חבריו וידידיו וכיו"ב – כדי להדגיש עוד יותר שכל אחד ואחד הוא גם משפיע, וכמו שכתוב (בשייכות להגאולה) "והשיב לב אבות על

8) אג"ק חט"ז עמ' קלב.

9) הגאולה הייתה לאחר לצות היום (בעת תפלת המנחה), ונמשכה בתוך הלילה דכ' כסלו (לאחרי ג' השעות וכו' עד שהגיע לדירת החסידים); ומטעם זה נהגו רבותינו נשיאינו לסדר ההתוועדות ד"ט כסלו – באור לכ' כסלו. ומכיוון שנהגו כן ברבים ובפרסום – הרי זו הוראה לרבים (ספר השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 155, וש"נ). וראה התוועדות תשמ"ט ח"ב עמ' 7.

10) בכל מקום ומקום האפשרי – ספר השיחות תנש"א ח"א עמ' 178, תשמ"ב ח"א עמ' 166.

11) אג"ק ח"ה עמ' מח. ספר המנהגים עמ' 93.

12) ש"פ וישלח תנש"א.

בנים ולב בנים על אבותם¹³.

* הצעות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לאחד מראשוני שלוחיו, בקשר לעריכת התוועדות י"ט כסלו [בישיבה]¹⁴:

לפרסם מראש את תאריך ההתוועדות ואת סיבתה בקצרה בעיתונות הנקראת על ידי יהודי המקום; להכין מבין התלמידים כאלו שיחזרו מאמר או על-כל-פנים ענין של דא"ח; וכן לסדר קבוצת מנגנים מהם בסדר מסודר, שבוה תהיה רוממות רוח לתלמידים, ובטח יעורר הדבר ביניהם גם 'קנאת סופרים', וכן יעשה את הרושם המתאים על אנשי העיר והסביבה¹⁵.

* אף במוסדות לבנות הציע¹⁶, שינאמו על פרשת החג גם אחדות מהתלמידות, אף שעל-פי הרוב מסייעים להן בעריכת הנאומים, כי חשובה ההשתתפות מצידן, וגם עצם הדבר שהן נואמות – ערך רב לו.

* מסיבות והתוועדות י"ט כסלו שייכות גם לשבתות שלפניו ושלאחריו¹⁷.

יום שישי

חג הגאולה – י"ט כסלו¹⁸

ביום זה לפנות ערב, יצא כ"ק אדמו"ר הזקן נבג"מ זיע"א לחירות מבית האסורים ממאסרו

13) סה"ש תשנ"ב ח"א עמ' 166.

14) בעיר מרקש במרוקו, אג"ק ח"ח עמ' קמו.

15) בקשר לביקורת על הזמנת אישי ציבור שלעת-עתה אינם שומרי תורה ומצוות וכו' לאירועים כיו"ב – ראה תגובת הרבי שנדפסה ב'התקשרות' סוף גיליון יז.

16) אג"ק ח"י עמ' קצח.

17) אג"ק ח"ד עמ' סו.

18) ב"ט כסלו, לבש כ"ק אדמו"ר בגדי שבת (זמן תשכ"ה אות קנו. 'כפר חב"ד' גיליון 692 עמ' 32).

וראה בשיחת ש"פ ויצא, י"א כסלו תשמ"ז (לקוטי שיחות חלק כה עמ' 349, הערה 1) שבליל שבת "צ"ע אם הוא זמן להתוועדות, כדי שלא לבלבל סעודת שבת בבית כו"ו" [וצ"ע אם היא 'משנה אחרונה' לגבי ההוראה שהיתה בשבת כ' כסלו תשד"מ (התוועדות ח"ב עמ' 652, בלתי מוגה) שצריך היה להישאר להתוועד אב בביהכ"נ. ואולי הכוונה, שהסדר הרגיל הוא שלא להתוועד בליל ש"ק, אבל בתשמ"ז דובר על יו"ד כסלו, ואילו בתשד"מ דובר ב"ט כסלו, בקביעות מיוחדת ונדירה כזו, אשר בשנת תשי"ז אף אמר בה הרבי מאמר בליל ש"ק].

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת וישלח

י"ג בכסלו

יום חמישי,

ח"י בכסלו

"לפני ראש־השנה של חסידות צריכים גם כן [את] ההקדמות על־דרך [ההכנות וכו'] דימי הסליחות וחודש אלול"¹.
הפטרה: "חזון עובדיה... והיתה לה' המלוכה" (עובדיה פרק א)².

יום ראשון,

י"ד בכסלו

יום חתונת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו עם הרבנית מרת חיה־מושקא ע"ה, בת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע - ביום ג' פרשת וישלח, י"ד בכסלו תרפ"ט, בעיר ווארשא³.
מעלת היום, בלשון הרב"י: "בכלל, חתונה היא עניין כללי אצל איש פרטי. אולם אצלי, הרי היתה זו הדרך לכך שהוכנסתי לעניינים הכלליים... והרי זה היום בו נוצר הקשר שלי עמכם, יעזור השם־יתברך שנראה פרי טוב בעמלנו".

יום שני,

ט"ו בכסלו

סוף זמן קידוש לבנה לכתחילה: כל הלילה⁵.

היום - סיום לימוד ספר התניא בסדר הלימוד ד'חת"ת', כתקנת כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ ע"י. [וכן נהגו לסיים את לימוד לוח ה'יום יום'. וראה להלן].
יש לסיים עד צאת הכוכבים של יום י"ט כסלו, את המסכת שקיבל עליו כל אחד ואחד בחלוקת הש"ס אשתקד.

בתפילת מנחה אין אומרים תחנון¹.

תכנון ההתוועדויות ברוב עם:

* יש להכין "תכנית מפורטת איך לנצל יום זה [י"ט בכסלו] להפצת המעיינות, ובאופן שיהיה

(6 וראה להלן הערה 51.

7 שיחת ש"פ שמות תשי"ג, 'תורת מנחם - התוועדויות ח"ז עמ' 291. וראה גם סה"ש תש"ד עמ' 50, ש"י"ט כסלו הוא "שמחת תורה של פנימיות התורה", ובשמחת תורה "מסיימים ומתחילים את התורה".

לשאלה אודות אדם שלא יכול היה לסיים את המסכת דחלוקת הש"ס עד י"ט בכסלו, האם צריך להשלימה אחר־כך, והאם יש איזה עניין לסיים עד כ"ד בטבת [תאריך חלוקת הש"ס בשנים תרס"ג-תשי"ב, כמובא לקמן]. ענה הרבי: "וכל ההקדש ישובח, כמו"ח" (נדפס ב'כפר חב"ד', גיליון 927 עמ' 21).

בקשר ל'סיום' עצמו: בליובאוויטש אמרו בסיום מסכת רק 'הדרן עלך' ושמות בני רב פפא, ותו לא, וסיימו בקדיש דרבנן רגיל (רשימת דברים להרב ח'טריק ח"ד עמ' ר"ט). ובדורנו: הרב בנימין ש' אלטהויז, כשהיה 'חיוב' בשנת אבולו על אביו הרב פנחס ע"ה, שאל את הרבי איזה קדיש לומר בסיום מסכת, והוסיף שראה בהתוועדות של הרבי (כ"ד טבת תשי"ב, הפעם היחידה שנערך 'סיום' ממש בהתוועדות, ולא רק שהרבי אמר 'הדרן') שהרב מאיר אשכנזי ע"ה אמר קדיש "של הגמרא" (= בעלמא דהוא עתיד..."). וענה הרבי: "אצלי זה חידוש, מלבד הפעם הזאת לא ראיתי זאת מעולם" (תודה להרב מיכאל ש' זליגסון). וכן ל' הש"ך יו"ד ס' רמו ס"ק כו, וכ"מ באג"ק ח"ד עמ' שעה, עיי"ש. וע"ע 'בית חיינו' גיליון 50 עמ' 4, ויש ליישב.

לנבי ההמשך, להעיר מהתוועדויות תשמ"ה ח"ג עמ' 1700, שמשמע שאומרים את הבקשה "כשם שסיימת...".

האומרים את נוסח הקדיש הנדפס בגמ' (שאין בו 'ויצמח פורקניה'), וכן את "הערב נא" דשם, צריכים לתקן בהם כנוסחונ.

הזמנה לנשמותיהם של רבותינו נשיאינו. וכללות העניין בזה - ש"צדיקים דומים לבוראם"¹⁷, וכשם שהקב"ה הכניס את עצמותו בתורה, כמאמר¹⁸ "אנא נפשי כתבית יהבית", כך גם הצדיקים, רבותינו נשיאינו, הכניסו את עצמותם במאמרי החסידות שלהם¹⁹, ולכן, אמירת מאמר חסידות שיש בו מתורתם של רבותינו נשיאינו, מהווה הזמנה לנשמות שלהם.

- במקום לנסות להרכיב ("צונויפשטעלן") מאמר, חלק מאדמו"ר הזקן, חלק מאדמו"ר האמצעי וכו', בעניינים שיש להם או אין להם שייכות לחתונה - מוטב לחזור את המאמר לכה דודי.

יכולים אמנם לחזור גם את המאמר שמח תשמח²⁰, שגם בו יש חלקים מכל רבותינו נשיאינו, אבל, מאמר זה הוא ארוך ביותר, ואם יחזורו, אזי השומעים יידמו... או יתפזרו וילכו להם. ולכן, מוטב לחזור את המאמר לכה דודי, שהוא מאמר קצר (שיש בו אותיות־פרקים אחדים בלבד), ויש בו חלקים מכל רבותינו נשיאינו.

ואף שישנם מאמרים נוספים שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר בחתונות נוספות - הרי הוא ידע את השייכות של המאמר לכל הרביים, אבל אנו, למה לנו לחזור מאמרים אחרים, בה בשעה שישנו מאמר זה - לכה דודי - שבו בחר כ"ק מו"ח אדמו"ר בתור הזמנה. ולכן, כדאי לחזור המאמר לכה דודי, כמו שהוא, או בתוספת התחלה אחרת, אבל, מהו הצורך בהתחלה נוספת, בה בשעה שכ"ק מו"ח אדמו"ר אמר את המאמר בהתחלה זו.

ה. ויש להוסיף, שעניין זה שייך לא רק לאנ"ש, אלא גם לכל שאר חוגי בני ישראל, גם "עולם־שע", שגם בחתונות שלהם כדאי שיחזרו את המאמר לכה דודי, כי,

- (כ"ק אדמו"ר הפסיק ואמר בבת־שחוק): אם נמצאים כאן "עולם־שע אידן", מקווה אני שלא יקפידו, אבל גם אם יקפידו, מוכרחני לומר את העניין כפי שהוא לאמיתתו - כל בני ישראל, יהיו

(17) רות רבה פ"ד, ג. וראה ב"ר פס"ז, ת. ועוד.

(18) שבת קה, א (לגירסת הע"י). וראה גם לקמן סמ"ג.

(19) כ"ק אדמו"ר בכה כשדיבר בענין זה (המו"ל).

(20) תרנ"ז - שאמרו כ"ק אדמו"ר מהורש"ב על חתונת בנו כ"ק אדמו"ר מהור"י צ" (נדפס בסה"מ תרנ"ז ע' קעז ואילך).

מי שיהיו, המשכת חיותם היא על ידי הנשיאים, כמבואר בתניא²¹ ש"ניקת וחיות נפש רוח ונשמה של עמי הארץ הוא מנפש רוח ונשמה של הצדיקים והחכמים ראשי בני ישראל שבדורם", כשם ש"ניקת הצפרנים וחיותם נמשכת מהמוח שבראש", ועד שאפילו אלה שמנגדים כו', מקבלים גם הם חיותם על ידי הנשיאים.

- האמת היא שגם אלה שמנגדים כו', הנה התנגדותם גופא מוכיחה שבאמת אוחזים הם מהרביים, כי אילו לא היו אוחזים מהם, לא היו מנגדים אליהם, אלא כיון שגם הם אוחזים מהרביים, וחוששים שמא יתקרבו על ידם לתורה ולחסידות כו' - ודבר זה הוא בניגוד לרצונם - לכן הם מנגדים כו', אבל בפנימיות לבכם אוחזים גם הם מהרביים.

ובפרט על פי הידוע²² שאדמו"ר הזקן רצה שתורת החסידות תהיה שייכת לא רק לאיזה מפלגה כו', אלא לכלל ישראל,

- פעם הציע לי מישהו להוציא לאור עניין חדש שיהיה מתאים עבור כל בני ישראל. ועניתי לו - בפשיטות - שתורת החסידות היא עבור כל בני ישראל -

וכיון שבודאי יתמלא רצונו ("ער וועט דאך געוויס אויספירן") שסוף סוף יהיו כל בני ישראל חסידים, שהרי "רצון יראיו יעשה"²³ - הרי כל האמור לעיל שייך לכל בני ישראל.

ו. (כ"ק אדמו"ר דיבר עם אחד אודות מנהגי חתונה, ובין הדברים אמר):

כ"ק מו"ח אדמו"ר ציוה שביום החופה תאמר הכלה קאָפּיטלאַך [פרקים] מסויימים בתהלים - איזה קאָפּיטלאַך אינני יודע. ולכן הנני מציע שהכלה תאמר את כל התהלים, ובמילא יהיו כלולים גם הקאָפּיטלאַך שהורה כ"ק מו"ח אדמו"ר לאומרים.²⁴

(משיחת התוועדות יום ב' חג השבועות ה'תשי"ג; תורת מנחם כ"ח, עמ' 216-220)

(21) פ"ב.

(22) ראה סה"ש תש"ד ע' 93. 163. אגרות־קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"י ע' דש. לקו"ש ח"ט ע' 344. ועוד.

(23) תהלים קמה, יט.

(24) ראה גם "רשימות" חוברת נו ע' 19. אגרות־קודש כ"ק אדמו"ר ח"ה ע' פז. ספר המנהגים חב"ד ע' 75.

רמז לשתֵי התקופות

אחרי תיקון ובירור עשיו – והיתה לה' המלוכה

בפסוק האחרון של ההפטרה נאמר "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו והיתה לה' המלוכה". וזהו הקשר לפרשת וישלח, שבה נאמר "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה" וכפי שמפרש רש"י בפשוטו של מקרא (קודם שמביא ש"מדרשי אגדה יש לפרשה זו רבים"): אימתי ילך בימי המשיח שנאמר ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו – שזהו הפסוק האחרון של ההפטרה. זאת אומרת, שהנגודה המשותפת בין ההפטרה לפרשה היא – פעולתם של בני־ישראל בנוגע להר עשיו ("לשפוט את הר עשיו").

והנה כללות עניין זה ("ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו") מודגש בגלוי בהפטרה יותר מאשר בפרשה עצמה:

בפרשה עצמה נאמר רק "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה" ולא נאמר בפירוש "ועלו מושיעים בהר ציון גו" . . . ולכן זקוקים לפירוש רש"י שמפרש בפשוטו של מקרא – ואימתי ילך – בימי המשיח שנאמר "ועלו מושיעים בהר ציון גו".

אבל בהפטרה מודגש עניין זה בגלוי – שהרי מפורש בקרא: "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו".

ונוסף לזה: לאחר עניין "ועלו מושיעים וגו'" מובא בהפטרה עניין נוסף – "והיתה לה' המלוכה" . . . שמה שכתוב "והיתה לה' המלוכה" הוא עניין בפני עצמו, כלומר, שלאחרי עניין "ועלו מושיעים בהר ציון גו", יהיה עניין נוסף – "והיתה לה' המלוכה" ("והיתה" – בוא"ו המוסיף) ועניין זה ("והיתה לה' המלוכה") יהיה בזמן המיוחד – לא באותו זמן שבו יהיה עניין "ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשיו" – אלא לאחריו . . .

וכפסק דין הרמב"ם (הלכות מלכים סוף פרק י"א) בנוגע לסדר הגאולה: לכל לראש "יעמוד מלך מבית דוד כו' וילחם מלחמת ה'", שזהו כללות עניין "לשפוט את הר עשיו", כי "ילחם מלחמת ה'" קאי בעיקר על המלחמה נגד עמלק שהוא מזרעו של עשיו; ורק אחר כך – לאחר ש"בנה בית המקדש במקומו וקבץ נדחי־ישראל" – "יתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד, שנאמר אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד", שזהו כללות עניין "והיתה לה' המלוכה". ואם כן, הרי מפורש בפסוק דין הרמב"ם שב' עניינים אלו ("ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשיו", "והיתה לה' המלוכה") יהיו בב' תקופות בפני עצמם.

ויהי רצון שעלידי כללות העבודה של כל אחד ואחד מישראל בהפצת המעיינות חוצה ובבירור חלקו בעולם ("לשפוט את הר עשיו") – תהיה גאולתו הפרטית של כל אחד ואחד מישראל. וכאשר כל בני־ישראל מצטרפים יחדיו – זוכים בקרוב ממש לגאולה הכללית של כל בני־ישראל, עדי קיום היעוד "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו והיתה לה' המלוכה" – במהרה בימינו ממש.

(ש"פ וישלח, י"ח כסלו ה'תשמ"ג – התוועדות תשמ"ג חלק א, עמודים 566-573)

הודה ו'אשר' שהוא עבדו של יעקב. וכפירוש רש"י (לקמן לג,ט) "הודה לו על הברכות", כולל הברכה של "הוי גביר לאחיך".

(ליקוטי שיחות כרך טו, עמ' 298)

ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה (לבו)

עיקר רכושו של יעקב היה צאן, כפי שלמדנו בפרשה הקודמת (ל,מג) "ויפרוץ האיש מאוד מאוד ויהי לו צאן רבות", וממכירת צאנו קנה גם "שפחות ועבדים וגמלים וחמורים" (ראה פרש"י שם). אם־כן, מדוע לא נכתב "צאן" לפני "שור וחמור"?

מבאר כ"ק אדמו"ר:

צאן – רומז להתבטלות, שפלות והכנעה. שור – לתוקף, גדלות וחוזק.

באומרו "ויהי לי שור וחמור וגו'" התכוון יעקב להודיע לעשיו את הזכויות והכוחות הנעלים שיש לו, מתוך תקווה שמידע זה ירתיע את עשיו מלכצע את מזימתו הרעה.

לכן הודיעו יעקב בתחילה: "ויהי לי שור" – המורה על תקיפות וחוזק, ולאחר מכן הוסיף גם צאן – לרמז שיש לו גם התבטלות לה', וממילא תוקפו אינו תוקף פרטי, אלא תוקף דקדושה.

אולם, הקדמת 'שור' ל'צאן' היא רק כלפי עשיו, כדי להרתיעו, אך יעקב כשהוא לעצמו – עיקר עניינו הוא "צאן רבות", התבטלות להקב"ה.

(לקוטי שיחות כרך טו, עמ' 255 ועמ' 257)

קטונתי מכל החסדים (לביא)

שמא משהבטחתי נתלכלכתי בחטא ויגרום לי להימסר ביד עשיו (רש"י)

כיצד יעקב אבינו, בחיר האבות, חשש שמא נתלכלך בחטא חס ושלום?

אלא בכל פעם שאדם מתעלה ברוחניות, נחשבת דרגתו הקודמת לחטא (במובן של חיסרון, כמו שכתוב, "והייתי אני ובני שלמה חטאים").

'חטא' זה הוא לא רק מפני שכעת נדרשת ממנו עבודה שלמה יותר, ואם יקיים את המצוות באותה התלהבות וכוונה כפי שקיימן קודם לכן – לא יהיו אלה מצוות שלימות. אלא עוד זאת, אף המצוות שכבר קיים עד כה – נגרעות עתה משלימותן ונעשות חסרות ('חטאים') לגבי דרגתו הנוכחית.

וזהו שאמר יעקב: מכיוון שהקב"ה השפיע לי רוב חסדים, ירא אני שמא עתה, בדרגתי הנעלית יותר ("משהבטחתי") – מעשיי הקודמים הם בבחינת 'חטא', "נתלכלכתי בחטא".

(ליקוטי שיחות כרך ה עמ' 396)

* * *

יש לשאול, הרי כבר עברו רוב שנותיו של יעקב (שהרי באותה שעה היה בן ע"ז שנה) ו"כיוון שיצאו רוב שנותיו של אדם ולא חטא, שוב אינו חוטא", ומדוע אפוא חשש מהחטא?

ויש לומר, שאין הפירוש שנדמה ליעקב שהיה חיסרון בעבודתו, אלא שלעבודתו לא הייתה שום תפיסת מקום בעיניו. להיותו בטל בעצם, הגיע לדרגה שבה אין למציאות הנבראים ועבודתם שום תפיסת מקום בעיניהם.

(ליקוטי שיחות, כרך טו, עמ' 276)

פרשת וישלח

וישלח יעקב מלאכים (לב,ד)

לאחר שגמר יעקב את עבודת ה'בירורים' שלו (בירור ניצוצות הקדושה מן ה'קליפה' והעלאתם למקורם) בבית לבן, ביקש 'לברר' את עשיו. קודם שהתחיל בעבודה זו שלח מלאכים אל עשיו, לבדוק אם זה יהיה 'בירור' קל יחסית או מתוך קשיים ומלחמה (תוצאות הבדיקה אכן הוכיחו כי עדיין מוקדם 'לברר' את עשיו, והדבר יוכל להתבצע רק לעתיד לבוא, כאשר "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו". ולכן אמר יעקב (להלן לג,יד) "ואנכי אתנהלה לאיטי... עד אשר אבוא אל אדוני שעירה"). ומעשה אבות סימן לבנים:

כשם שיעקב, ברצותו לבוא אל עשיו ולבררו, לא סמך על הצלחתו בעבר, בבית לבן, אלא שלח מלאכים לחקור ולבדוק את המצב שבו מצוי עשיו, אם יוכל (וכיצד) יבררו - כן גם בימינו:

כשמוצעת לאדם הצעה בדבר תפקיד חדש, עליו לבדוק תחילה אם הצעה חדשה זו, המוצעת לו, לא תגרום לו ירידה רוחנית. עליו לשלוח תחילה 'מלאכים' - היינו כוחות השכל והרגש שלו, שיחקרו ויסיקו אם יוכל להתמודד עם עסק חדש זה שהוצע לו, אם לאו. האם יוכל להעלותו לקדושה, או חסוֹשֵׁלֹם להפך (כי העסק אינו רק כלי לפרנסה, אלא גם דבר שזומן לו מן השמים, שבאמצעותו ימלא תפקידו בעבודת ה'בירורים').

ועל־פי תוצאות החישוב הזה - יסיק את מסקנותיו.

(לקוטי שיחות כרך ה, עמ' 392)

כה תאמרון לאדוני לעשו (לב,ה)

אמר לו הקב"ה, אתה השפלת עצמך וקראת לעשיו אדוני שמונה פעמים, חייך שאני מעמיד מבניו שמונה מלכים קודם לבניך (ב"ר פע"ה,ג)

אף שיעקב נענש על כך שקרא לעשיו "אדוני", אין זה חטא כפשוטו חסוֹשֵׁלֹם, אלא כוונתו הייתה לברר את עשיו.

בבירור ותיקון הרע - שני אופנים:

בירור בדרך "גילוי אור" (מלמעלה למטה) - המברר מְשַׁקֵּה על המתברר גילוי אור נעלה, ואור זה דוחה את החושך והרע. בדרך זו הבירור אינו גורם למברר ירידה והשפלה.

בירור בדרך "התלבשות" (מלמטה למעלה) - המברר יורד אל המתברר, "מתלבש בלבושי המתברר", ועל־ידי ההתעסקות עמו מהפך את הרע לטוב. עבודת הבירורים בדרך זו גורמת ירידה למברר, כמאמר "המתאבק עם מנוול מתנוול גם־כן". אולם לגבי המתברר יש בכך יתרון ועילוי, כי מאחר שהבירור הוא בדרך התלבשות והתעסקות (לא בדרך דחייה וביטול), מביא הדבר לידי כך שהמתברר כפי שהוא במציאותו חדל מלהיות מנגד לקדושה.

יעקב בירר את עשיו בדרך השנייה - בדרך 'התלבשות'. ברם, בירור זה גרם השפלה וירידה ליעקב, שבאו לידי ביטוי בכך שהשפיל את עצמו לפני עשיו; אך על־ידי זה פעל שעשיו, כפי שהוא במציאותו,

רועה ישראל

- דברים מרשימים שכתב רב מזווית מבטו על מנהיגותו של הרבי •
- "תעסוק בדברי קודש" הורה הרבי לתלמיד בית ספר למלאכה שהפך למעצב ארונות־קודש בעל שם עולמי • ד"ר ישראל תמרי מעלה זיכרונות על פגישותיו עם הרבי • איך כשנה לפני הולדת בתו התבשר על השמחה הקרובה, ובאיזו הזדמנות כינה אותו הרבי 'רופא ידיד' •
- לרגל יום הבהיר י"ד כסלו

אשר יצא ויבוא לפניו

להלן ציטטה מתוך הספר 'סגולת אש"י' (חלק ראשון, בני ברק תשמ"ב) מאת הרב אברהם שלום ישעי' סג"ל וויעזעל, רב חוג־חתם־סופר קי־ג־רדן הילס, ניר־יורק (לפני השואה שימש כרב בעיירה קליענפסט בהונגריה), עמ' קל"קלא:

"וכשאנו מתבוננים במעשיו מלאי מסירות הנפש של הרבי מלובביץ בזמננו וגלוי דעתו בפומבי בכל העניינים הנחוצים, הנוגעים לכלל ישראל, ללא חת וללא מורא מכל איש, בלי שום פניה עצמית - אנו רואים שמידת מסירות הנפש עבר אליהם בירושה מדורי דורות שנשתרש בהם משלשלת הארוכה של אדמור"י לובוויץ שכולם הצטיינו במסירות נפשם לעמם ודתם.

"אני מתרשם בכל פעם מפעולותיו האמיצות של הרבי מלובוויץ שליט"א שהוא גדול בתורה בחכמה ובכל המדעים, הוא משים לב לכל העניינים העומדים ברומו של עולם ומביע דעתו והשקפתו בדעת צלולה וזכה, כל רוחות שבעולם לא יזיזו אותו מהחלטותיו, לא יכיר פנים ולא יפלה בין יהודי ליהודי, אף יהודי שהתרחק מדרכי התורה לא יוציאו מכלל ישראל שכל עוד נשמתו בו אין לנו רשות להתייחס ממנו ויש עוד תקוה שיחזור בתשובה.

"...השקפתו של הרבי מלובוויץ, הוא שיש לקרב את הרחוקים, שלא להתייחס מאברים המדולדלים שבישראל, ואם מסיבות שונות נתבוללו ונטמעו בין הגויים נפשות ערטילאות אלו, עלינו חובה, לקרבם ולהטותם מדרך עקלקלותם, להשפיע עליהם ולהחזירם למקורם ושרשם. הניסיון מורה לנו שהרבה הצליחו ועלה בידם להכניסם תחת כנפי השכינה, ואף אלה שניתקו כל קשר עם הכלל ישראל, מצאו דרכם למורשת אבותם וקבלו עליהם עול מלכות שמים ומצוות. כמה וכמה בנות ישראל הצילו מחיי חומריות.

"כל שאיפתו ומגמתו של הרבי מלובוויץ הוא להיות קשור בכל נימי נפשו ולבו עם הכלל ישראל, הוא ממאס בחיי העולם הזה, הוא עומד על משמרתו, ולעולם לא יעזוב את ביתו, הוא ממשיך בעבודתו הקדושה בלי הפסק, בימי הקיץ בזמן שכולם נסים בין ההרים לנופש וחופשה, הוא יישאר על מקומו... לא ידע מנופש ושבתה - גורלו של [כל אחד מבני] עם ישראל חרותים על לוח לבו, בכל רגשי לבו הוא קשור בעבותות אהבה לעמו ולמדינתו, הוא מביע דעתו על כל מאורע ומאורע שיקרה בארץ ישראל, ומגיב בכובד ראש על כל תנועה ועל כל צעד ושעל..." (עד כאן ניתן להעתיק).

על משמרת הקודש

כבר בגיל צעיר נמשך פנחס לחיאני (כיום בעלי "פיניש רהיטים") לעבודה בעץ. שעות רבות היה יוצר ומגלף בעץ. בהיותו נער היה זה עבורו תחביב, וכשבגר עודד אותו אביו להפוך את הכישרון למקצוע. מאחר והאב רצה שיבחר באפיק מסורתי, שלח אותו ללמוד בבית הספר למלאכה בכפר חב"ד.

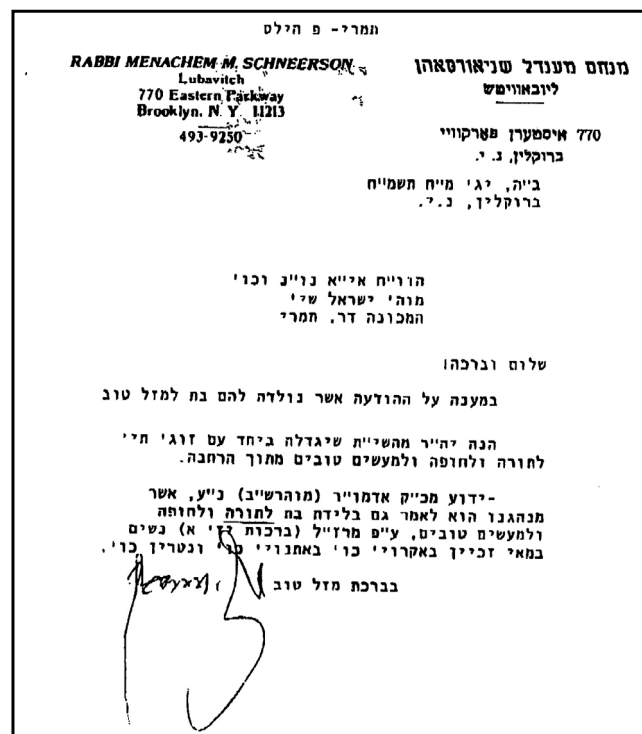
בשנה האחרונה ללימודיו זכה לחיאני, כתלמיד מצטיין, לנסוע עם כמה מחבריו לניו-יורק, לחצר הרבי מליובאוויטש. ביום ראשון, עמד לחיאני בתור לחלוקת הדולרים, וכשהגיע תורו הוצג כתלמיד בבית הספר למלאכה במגמת נגרות. הרבי ברכו והורה לו "תעסוק בדברי קודש". רק לאחר כמה שנים הבנתי את הברכה! אומר כיום לחיאני (לפי 'מקדש מעט' גיליון 5 (תמוז תש"ע) עמ' 9).

מסר לרופאים

ד"ר ישראל תמרי (כיום מראשי המרכז הרפואי ע"ש וולפסון בחולון) שימש כראש מחלקת לב וצנתורים בבית הרפואה של אוניברסיטת פו. הילס. להלן סיפורו (על פי רשימת הרה"ת ר' יצחק יהודה שי' רוזן):

"פעם הגיע לצנתור הרב ק. כשניגשתי לטפל בו – על פי הנוהל הרגיל צריכים להניח על המטופל בגד של עופרת (שהנו כבד מאד וגורם להזעה) – אמר לי הרב ק. כי עדיין לא ניתן להתחיל בטיפול. אני שואל לסיבה והוא משיב, כי הרבי [מליובאוויטש] הורה שהטיפול יתבצע בנוכחות ד"ר רוזניק, בתור 'רופא יד'."

"אף הלה אינו קרדילוג ולא מומחה לצנתור, ולמרות שהרופאים מסביבי (גויים) טענו ש'לא בא בחשבון', נתתי את הסכמתי. בסופו של דבר אני הייתי המנהל, וכך נהגתי. המתנו לכואו של

מכתב ברכה של הרבי לד"ר תמרי לרגל הולדת בתו

תמרי - פ הילט

כמקובל) ואמר לי: בטח זוכר אתה מה שאמרתי לך כמה פעמים, שברפואה חשובה רפואת הנפש לא פחות מרפואת הגוף, ודברים אלה היו מכוונים ועליך לזכורם בכל עת.

בזכות נשים

"הרבי הוסיף וביקש:

"כשתראה את חותנך (הרב שלמה גורן) תמסור לו שאני רוצה לשמוע אודות חידושי-תורה שלו, ואל תשכח למסור הדברים.

"ברכה מיוחדת ברכנו הרבי באותה הזדמנות: 'שהשנה תהיה אצלכם שמחה במשפחה'. ואכן בחודש תשרי תשמ"ח נולדה לנו בת, והרבי שיגר לנו ברכה לרגל הולדתה (ראה צילום).

"כשסיפרתי את הדברים לחותני – סיפר לי הוא כי כשהיה שוהה ב'חידות' ומשמיע לרבי מחידושו, היה הרבי מתבטא: 'בשביל חידוש כזה צריכים לעמוד' (וכמה פעמים הרבי אכן נעמד...). "לא ויתרתי גם על חלוקת הדולרים, ותמיד בעוברי היה הרבי מעניק לי דולרים עבור כל בני

המשפחה, החותן והחותנת. פעם אחת, כאשר עברנו בפני הרבי ב'חלוקת דולרים' לפני שוכנו לארץ, שררו ביני לבין אשתי חילוקי דעות לגבי החזרה: אני לא רציתי לחזור והיא כן. והנה – למרות שמעולם לא סיפרנו על כך לרבי – פונה אלי הרבי במפתיע ואומר לי: "בזכות נשים צדקניות אתה ואני נצא מהגלות..."

"הייתי המום, והרבי חזר על דבריו שוב. "זכיתי להתכבד בעליה לתורה ב'מניין' של הרבי. פעם, בהתוועדות, כשבני ישב על ברכיי, הפנה אלי הרבי את מבטו ואמר: 'הילד'. מיד מזגו לו כוס יין, והוא שתה אחרי שהרבי אמר לו 'לחיים'. כל העניין ארך כדקה וחצי, בעוד הרבי מביט כל העת עד שבני סיים לשתות... "לא פעם נתבקשתי על ידי מטופלים לכתוב דיווח רפואי שיייעד לרבי. כמה פעמים הפנה אליי הרבי מטופלים. אחד מהם, היה זה רב מפורסם מדרום-אפריקה, ביקש זאת בעקבות הוראה שקיבל מהרבי: 'להתייעץ עם ג' רופאים ועם ד"ר תמרי (ג.י.) שהוא רופא יד'."

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 276 ש"ח (ב־2 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 138 ש"ח (ב־2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 6084000.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130